

— Különben nem bánom, ha a rokkantak javára tányérozol. — És Kurucz Jancsi megkezdte a tányérozást a rokkantak javára . . .

A bor szalmazi előadása után Csikós Nagy József „megnyelverte” a műkedvelők szereplését. Tisztára ugratás volt, de Taschler József, akinek híres Baracs Imrét Ujházi a legelkessebb dicsérettel halmozta el, megmehezelt a bírálatért. A következő esztendőben a műkedvelő társaság a Néz meg az anyját adta elő, a vezető szerepekben dr. Kósó Istvánnéval és Taschler Józseffel. Az előadásban, Lipcseyné kívánságára, mint néma szereplő, részt vett „Szlampi” is, az örökifjú agglegény. Előadás előtt azzal a kérésse fordult hozzám, mint rendezőhöz, aki a darabot sugtam is, Taschler József, hogy egy pár szót, a vendéglátó jelenetben, beleszőhessen a mondókájába. Beleegyeztem, de csak

azzal a feltétellel, ha a toldalék lényegét nem érint és ha a darab hangulatát meg nem zavarja.

— Megbízhatok bennem — nyugtatott meg Taschler. Szép simán ment az előadás, míg elkövetkezett a vendéglátó jelenet. A színen Taschler volt jelen, hogy mint házigazda, fogadja a vendégeit. Jön „Szlampi” fekete liszter kabátban és pepita nadrágban. Taschler József kezét nyújt neki és e szavakkal üdvözölte:

— Isten hozott Szlampi! Szép és kedves, hogy eleget tettél a meghívásomnak. A társaság a kertben van, menj közéjük, ott van már Csikós Jóska is, de ugy látszik nem bírja az italt, mert részeg.

Erre óriási nevetés keletkezett a közönség között, amelynek soraiban ült az aposztrofált Csikós Nagy József is, aki nevetésre fogta a dolgot, de többé nem nyelverte meg a műkedvelők szép és nívós teljesítményét . . .

Módosítás a könyvvezetési kötelezettségen.

(Saját tudósítónktól.) Mint értesülünk az ipari és kereskedelmi érdekképviselők országsszerte megindított mozgalma már is sikerrel járt, amennyiben a végrehajtási utasításnak a könyvvezetésre vonatkozó pontjain lényegesen enyhítettek, nevezetesen a módosított végrehajtási utasítás értelmében:

1. A kisiparosok nem tartoznak anyagnyilvántartási könyvet vezetni. 2. A közvetlenül a fogyasztóknak árusító kereskedők, a bejegyzett cégek is ugyanabban az eljárásban részesülnek, mint a be nem jegyzettek, tehát raktárkönyvet nem kell vezetniük. 3. A könyvelés alól felmentést lehet kérni. 4. A könyvelés kérdésénél a pénzügyi hatóság szakértőt köteles meghallgatni. 5. Mulasztás esetén nem egyes tételek esnek vizsgálat alá, hanem az egész üzleti komplexum. Az ellenőrzéseknél tanúk is szerepelnek. 6. A rokkant kereskedők és iparosok javára külön intézkedések történnek majd.

A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy a kisiparosok csakis: 1. megrendelési könyvet, 2. feljegyzési könyvet, mely az összes üzleti bevételeket és üzleti kiadásokat (melyek közé azonban a háztartási kiadások nem tartoznak) tartalmazza, 3. személyzet nyilvántartási könyvet tartoznak vezetni. Anyagnyilvántartási könyvet tehát a nagyiparosok és gyárosok kötelesek csak vezetni. A detail kereskedők pedig ha bejegyzett cégek is: pénztárkönyvet, árubeszerzési könyvet, adószok könyvet (strazza), hitelezők könyvet (folyószámlakönyv), személyzet nyilvántartási könyvet kötelesek az év folyamán vezetni, míg az üzleti év végén záróleltárt köteles készíteni. A nagykereskedők, akik viszont-eladóknak árusítanak: raktárkönyvet, azonkívül

pénztárkönyvet, naplót, főkönyvet, folyószámlakönyvet és személyzet nyilvántartási könyvet tartoznak vezetni s az év végén kötelesek záróleltárt készíteni.

Bár e rendelet ezt kifejezetten nem írja elő, de a rendelet intenciójából a szakértők véleménye szerint következik az, hogy az 1923. évi adózásra vonatkozó könyvvezetést feltétlenül leltár felvételével kell megkezdeni. Belfoglaltatik e rendeletben, hogy akiknek eddig vezetett üzleti könyvei az adónyilvántartás céljaira alkalmasak, a pénzügyigazgatóságtól az adónyilvántartás céljaira szolgáló külön könyvek vezetése alól felmentésért folyamodhatnak.

Mindezekből az tűnik ki, hogy a rendelet már is közeledik a gyakorlati élet kívánalmaihoz s azt hisszük, hogy az érdekeltségeknek sikerülni fog a pénzügyi kormányzattal olyan megállapodásra jutni, ami úgy az adózók, mint az állam érdekeit kielégíti s nem fogja a rendelet megterhelni az ipart és kereskedelmet olyan adminisztrációs munkával, mely az adóalap megállapításához, illetőleg a pontos adófizetés ellenőrzéséhez nem feltétlenül szükséges, másrészt az adózókra igen nagy munkát és költséget jelentene, sőt az adózók egyes csoportjaira nézve teljesen keresztülvihetetlen.

Nem akarnak az ipari és kereskedelmi körök ezzel az adózás alól kibujni, mert tudatában vannak az ország súlyos pénzügyi helyzetének s annál inkább is módot akarnak nyújtani a legpontosabb ellenőrzésre, mert a kereseti adó mérve elviselhető s feltétlenül szükségesnek tartják, hogy a kereseti adót mindenki az utolsó fillérig becsületesen megfizesse.

Adók, melyek negyven év óta nem változtak.

(A Szege tudósítójától.) A város javadalmi bizottsága négy évig tartó kényszerű szünetelés után szombaton délután tartotta második ülését Balogh Károly pénzügyi tanácsnok elnököltével. A bizottság tagjai nem igen érdeklődnek az ülések iránt, a szombati ülésen ugyanis mindössze négy bizottsági tag jelent meg, de azért az elnök megnyitotta az ülést, mivel három tag jelenléte már biztosítja a határozatképességet. Előljáróul bejelentette Balogh Károly, hogy a polgármester előterjesztésére a főispán Bózsó Ödön helyettes vezetőt a javadalmi hivatal élére nevezte ki.

Ezután Bózsó Ödön felolvasta a javadalmi hivatal decemberi működéséről szóló jelentését. Jelentéséből megtudtuk, hogy a javadalmi hivatal decemberben beszédett 102.399 korona állami borítal és huszfogyasztási adót, 16630 korona városi fogyasztási adópótlékot és 927.016 korona bortermeleli adót. Ezeknek az adóknak a kulcsa negyven év óta nem változott, a javadalmi ügyvezető ennél fogva azt javasolta, hogy abban az esetben, ha az állam ezeket az adókat is átengedi a városnak, keressen a tanács valami módot arra, hogy az adókulcsot a borforgalmi értékéhez mértén felemelje, mert a kezelési költség olyan nagy, hogy az érvényben lévő adókulcs mellett az adók behajtása nem fizetődik ki.

Ezután Pálffy Béla vámfelügyelő terjesztette elő a külső vámhivatalok múlt havi jelentését. A külső vámhivatalok különböző címeken 4.628.049 koronát szedtek be decemberben. Jelentésében elmondja a vámfelügyelő, hogy a

városi vámöröktől a város tanácsa megtagadta a téli köpönyegek kiadását, pedig arra, a külső szolgálatot teljesítő vámöröknek, feltétlenül szükségük van és így a tanács határozatát meg is felelbezték.

Wimmer Fülöp kérdésére Balogh Károly elmondotta, hogy a kért köpönyegek használati ideje hat év lenne. Huszonöt vámör van, egy köpönyeg ára huszonötezer korona, tehát évente alig százezer korona kiadást jelentene ez a városnak. Egyébként a közgyűlés elé terjesztik a vámörök felelbeztését.

— Addig elmulik a tél — szölt közbe nem minden malicia nélkül az egyik bizottsági tag.

A vámfelügyelő ezután az egész múlt évre vonatkozó jelentését terjesztette elő. A jelentés érdekes statisztikai adatokat tartalmaz. Megtudtuk belőle, hogy a város tizenegyezer hold legelőjéért mindössze öt és félmillió korona fűbér folyt be, tehát egy hold alig tíz kiló buzdát jövedelmez. Ezzel szemben pedig kövezetvám címén, amely a kereskedelmet és az ipart, no meg a fogyasztókat terheli, 7.260.000 korona folyt be a város pénztárába.

Megtudtuk a jelentésből azt is, hogy a múlt év folyamán 4987 szarvasmarhát, 4377 borjút, 12559 sertést, 2160 bárányt és 5739 juhot fogyasztott el a város közönsége. A város áruforgalmára pedig fényt vet a következő statisztika: A múlt év folyamán 12134 vagon épület- és tűzifa, 4754 vagon szén, 2212 vagon gabona-nemű, 940 vagon liszt, 920 vagon homok, téglák, kavics, 39 vagon korpá és derce, 124 vagon pirszen, 203 vagon szén és szalma, 124 vagon

cukor és 10813 vagon vegyes áru, összesen 32614 vagon áru érkezett a városba.

Szó volt még a vámhivatalok személyzeti létszámának szaporításáról is, mert azt a megnövekedett munkakör föltétlenül szükségessé teszi. A bizottság ülése ezzel véget is ért.

Hirek

— Hivatalos „Petőfi-ünnep”. A magyar társadalom együttes országos Petőfi hódolása, amely január 21-én lesz az országház kupolacsarnokában, programján egyesíti a hivatalos és társadalmi Magyarországot. Az elnöki megnyitót Scitovszky Béla nemzetgyűlési és előkészítő bizottsági elnök mondja, Bethlen István miniszterelnök Petőfit, mint politikust, vitéz Nagy Pál báró, a honvédség főparancsnoka, mint katonát, Herczeg Ferenc, mint író és újságíró mutatja be a költőt. Az ifjuság áldozatát Nagy Iván, a MBFHOSZ elnöke, az ipari munkásságát Horváth Gergely vasmunkás, a földmivesek és gazdákét Lovász János nemzetgyűlési képviselő mutatja be. P. Márkus Emilia, a Nemzeti Színház örökös tagja pedig, mint a művészet képviselője, Petőfinek a Magyarok Istene és az Álmodtam szépet gyönyörű című versét szavalja el. A program élén az Acél hang Máv. gépgyári daloskör énekkara a Hiszek egyet, végül a Budai Dalárda a Himnusz adja elő.

— Megvakult a torony. A négy világító szem helyett már csak kettő kémlel bele a szegedi éjszakába, a másik kettőre sötét hályog borult. „Megvakult a torony” sóhajtott valaki az utcán, amikor hármát kondított bele a némaságba az időharang és ennek a nekibusult valakinek bormármoros képzetében különös képek villantak elő a vakságról, a háborus emberronsolásról, a fekete pápaszemekről . . . Megvakult a torony két szemére, a másik két szemével pedig huncutul kacintgat az alvó város sárba süppedt házaira. A szép csipke-erkélyes toronymenyecske — így mondta valahogy Babits Mihály szegedi tanár korában — most félvakon lejt a halk táncot a még halkabb téli éjszakában, a szürkefeketere zordult ég alatt és a mármoros fejű éjszakai emberek fázósan szoritják össze felöltőjüket és vacogva sugják: Megvakult a torony. Odafönn pedig, a virrasztó toronyországban, valamivel közelebb a végtelenhez, nagyot káromkodik a toronyőr és keservesen szidja a mérnökséget, mert immár hét napja hiába rimánkodik a kiégett villanykörtek kicseréléséért. (m. l.)

Halálozás. Özv. Lukács Mórné f. hó 11-én 62 éves korában elhunyt. Lukács Gyula huszpénztári tisztviselő, Lukács Zsuzsa fogász és Lukács Attila édesanyjukat, Kiss Mór és Kiss Károly testvérüket gyászolják az elhunytban. Temetése vasárnap d. e. 11 órakor a cinn-teremből megy végbe.

— A vasut és az autó versenye. A vasuti szállítási díjak ismételt emelése óta Cegléd, Kecskemét, sőt Félegyházára fővárosi szállítócégek olcsóbban fuvaroztak autóval, mint az államvasut. A mai nap szenzációját képezi a szegedi kereskedői körökben, hogy egy budapesti szállító-cég lényegesen olcsóbban ajánlja a fuvarozást a budapesti raktártól a szegedi raktárba beszállítva, mint az államvasut Budapest vasutól Szeged vasutig szállítja.

Iparosok, kereskedők könyvelését szakszerűen és adózás szempontjából a törvényeknek megfelelően jutányos havi díjazásért elvállalja a „Hermes”-iroda, Református-palota; telefon-mellékállomás: 11-98. sz. 21

— Tizenegyezer árva. A községi árvaszék évi jelentése szerint a múlt évben 14.216 árva és 366 gondozott volt a városban. A gyámpénztár közel tizenhatmillió árvapénzt és fölbecsülhetetlen értékű ingó és ingatlan vagyont kezel. Az árvaszék legközelebbi tanácsülésén minden valószínűség szerint fölemelik az árvapénzek eddig négyszázalékos kamatlábát.

Ma utoljára élvezhetjük Petőfi „Bolond Istók”-ját, mely egyike a legszebb magyar filmeknek. Az előadás ünnepélyességét nagyban emeli Móra Ferenc kedves prólogja, valamint Ladányi Mariska és Halmos Gyula által előadott Petőfi dalok.

Tánckurzust rendez a Zrinyi Sp. E. Kass sakktermében, a tanfolyam f. hó 13-án, szombaton, már megkezdődött és 8 hétig tart. Érdeklődőknek a titkárság ad felvilágosítást. Telefon: 7 99.